

Abstrakt

V etologii zvířat mohou barvy a vnímání barev hrát velice důležitou roli (např. při získávání potravy, ve vnitrodruhové i v mezidruhové komunikaci). Trichromatické vidění je přítom v savčí říši poměrně ojedinělé a objevuje se pouze u některých druhů primátů. U lidí, lidopů a u většiny starosvětských druhů primátů nalezneme rutinní trichromacii, avšak vidění barev u primátů novosvětských je velice variabilní.

Ve fylogenezi primátů se gen pro pigment vnímající delší vlnové délky (červená barva) objevil až jako poslední z fotoreceptivních pigmentů, u novosvětské i starosvětské linie se navíc pigment pro vnímání červené barvy objevil nezávisle na sobě (Kainz et al, 1998).

I když genetický mechanismus vzniku trichromatického vidění je poměrně objasněn, zůstává otázkou, jaká byla adaptivní výhoda, která za rozšíření a udržení inkriminovaného genu byla odpovědná. Mezi možné funkce trichromatického vidění patří možnost lepší detekce potravy (foliovorní a frugivorní hypotéza), případně signalizační či varovná funkce.

Cílem této diplomové práce bude studovat spontánní barvovou preferenci u dětí (předškolního a školního věku) a u non-humánních starosvětských primátů, kteří disponují trichromatickým viděním.

Předpokládáme, že spontánní barvová preference může reflektovat adaptivní výhodu, která vedla k rychlému rozšíření inkriminovaného genu. Pokud by červená barva byla zásadně preferována, může to svědčit ve prospěch frugivorní funkce, zatímco signifikantní vyhýbání se červené barvě může svědčit pro aposematickou (varovnou) funkci.

Klíčová slova: Barvová preference, Trichromatické vidění, Makak rhesus, děti